

Tartalom

Bevezető	11
„A” rész – Az általános könyvvizsgálati és bankszámviteli előírások összefoglalása	13
I. rész – Rövid összefoglaló az általános könyvvizsgálati előírásokról	15
1. A könyvvizsgálati környezet	17
1.1. Bevezetés	17
1.2. Könyvvizsgálati kockázat és lényegesség	19
1.3. Tervezés	21
1.4. A gazdálkodó és környezetének megismerése, a lényeges hibás állítás kockázatának felmérése	23
2. A könyvvizsgálati eljárások	35
2.1. A könyvvizsgáló által a becsült kockázatokra adott válaszok	35
2.2. Könyvvizsgálati bizonyíték	43
2.3. Könyvvizsgálati mintavételezés	47
2.4. Elemző eljárások	54
2.5. A számviteli becslések könyvvizsgálata	57
2.6. A vezetés nyilatkozatai	59
2.7. Könyvvizsgálói jelentés	60
II. rész – Általános bankszámviteli előírások összefoglalása	63
3. Hitelekkel kapcsolatos számviteli előírások	65
3.1. Ügyfelekkel szembeni követelésekhez kapcsolódó kamatelszámolások, kamat függővé tétel	65
3.2. Függő kötelezettségek	66

3.3. Kintlévőségek és mérlegen kívüli függő kötelezettségek értékelésének sajátos szabályai	67
3.4. Értékvesztéssel kapcsolatos követelmények az IFRS szabályok szerint	74
4. Ügyfélbetétekkel kapcsolatos számviteli előírások	77
5. Treasury ügyletekkel kapcsolatos számviteli előírások	79
5.1. Az értékelési szabályok	80
5.2. Kamatok függővé tétele	86
6. Valós értékelés a magyar számviteli előírások szerint	87
6.1. Általános kérdések	88
6.2. Alapfogalmak	89
6.3. Pénzügyi instrumentumok csoportosítása és a kategóriák közötti átsorolás szabályai	95
6.4. Pénzügyi instrumentumok értékelése	100
6.5. Származékos ügyletek elszámolása	104
6.6. Fedezeti elszámolások	107
6.7. Áttérési szabályok	117
„B” rész – Hitelintézetek könyvvizsgálata	119
I. rész – Hitelintézetekkel kapcsolatos speciális előírások	121
1. Speciális könyvvizsgálati standardok	123
1.1. Bevezetés	123
1.2. A könyvvizsgálat céljai és a könyvvizsgálat folyamata	124
1.3. A megbízás elfogadásához szükséges alapfeltételek	126
1.4. A könyvvizsgálat tervezése	126
1.5. Az elvégzendő munka összehangolása	131
1.6. A belső ellenőrzés megbízhatóságának megállapítása	133
1.7. Az alapvető vizsgálati tesztek jellegének, ütemezésének és terjedelmének meghatározása	136
1.8. Alapvető vizsgálati eljárások végrehajtása	138
II. rész – Az általános kontrollkörnyezet vizsgálata	141
2. Bankszintű kontrollok és azok könyvvizsgálata	143
2.1. Kontrollkörnyezet	144
2.2. A bank egészére kiterjedő kockázatfelmérési folyamat	151
2.3. A pénzügyi beszámolókészítés szempontjából releváns informatikai rendszerek feletti kontrollok	153
2.4. Ellenőrzési és monitoring tevékenység	153
2.5. Előző évek feltárt gyengeségeire tett intézkedések	154
3. IT kontrollok vizsgálata	155
3.1. Informatikai rendszerek vizsgálata	155
3.2. Informatikai rendszerek használatával kapcsolatos kockázatok a bankszektorban	159

3.3. Informatikai rendszerekhez kapcsolódó általános ellenőrzési környezet	161
3.4. Alkalmazás szintű kontrollok	173
3.5. Részletes tesztek a CAATs alkalmazásával	176
3.6. IT-vizsgálat eredményeinek figyelembevétele a könyvvizsgálat során	178
4. A csalás kockázatának vizsgálata a banki könyvvizsgálat részeként	179
4.1. Definíciók, alapfogalmak	179
4.2. Felelőségek	180
4.3. Szükséges könyvvizsgálati eljárások	181
III. rész – A beszámoló vizsgálata	195
5. Hitelezési tevékenység vizsgálata	197
5.1. A hitelek és biztosítékok típusai	198
5.2. A hitelezési terület súlya a banki beszámolóban	204
5.3. Hitelezési kockázat és annak kezelése	207
5.4. A hitelezési folyamat	211
5.5. A hitelezési szervezet	222
5.6. A hitelezést támogató számítástechnikai rendszerek	224
5.7. Hitelezési területhez kapcsolódó könyvvizsgálati állítások, alkalmazott vizsgálati megközelítés	226
5.8. Banki szintű kontrollok a hitelezési területhez kapcsolódóan	231
5.9. Folyamatokba épített kontrollok és azok vizsgálata	233
5.10. Szubsztantív könyvvizsgálati lépések (elemző eljárások és részletes tesztelés)	241
5.11. Hitelvizsgálat-mintavételi szempontok	245
5.12. Egyedi hitelvizsgálat lépésről lépésre	249
5.13. A recesszió hatásai a hitelezési terület könyvvizsgálatára	255
5.14. A tervezési munka speciális kérdései	257
6. Ügyfélbetétekkel kapcsolatos könyvvizsgálati feladatok	261
6.1. A betétek típusai	261
6.2. Ügyfélbetétek súlya a banki beszámolóban	263
6.3. Az ügyfélbetétekhez kapcsolódó folyamatok	266
6.4. A betétgyűjtést támogató számítástechnikai rendszerek	282
6.5. Az ügyfélbetétekhez kapcsolódó könyvvizsgálati állítások, alkalmazott vizsgálati megközelítés	285
6.6. Banki szintű kontrollok az ügyfélbetétekhez kapcsolódóan	287
6.7. Folyamatokba épített kontrollok és azok vizsgálata	289
6.8. Szubsztantív könyvvizsgálati lépések (elemző eljárások és részletes tesztelés)	292
7. A treasury és a befektetési szolgáltatások könyvvizsgálata	297
7.1. A treasury és a befektetési szolgáltatási tevékenység, tipikus termékek és szolgáltatások	298
7.2. Kockázatok és azok menedzsmentje	309

7.3. A releváns IT rendszerek és azok összefüggései	317
7.4. A tervezési munka speciális kérdései	319
7.5. Az érintett beszámolósorok és auditmegközelítésük	331
7.6. Folyamatok, a folyamatokba épített kontrollok és azok vizsgálata (tipikus kockázatok és kontrollok meghatározása, vizsgálatuk folyamata), beleértve az IT kontrollokat	338
7.7. Alapvető könyvvizsgálati eljárások	352
IV. rész – Jogszabályi megfelelés vizsgálata	363
8. Jogszabályi hivatkozások és ajánlás	365
8.1. Bevezetés	365
8.2. Jogszabályi háttér	366
8.3. Alkalmazandó standardok	366
8.4. A külön kiegészítő jelentés szerkezeti tagolása, minimális elvárások és szükséges vizsgálati eljárások	367
8.5. A külön kiegészítő jelentés elkészítése során figyelembe veendő jogszabályok	375
„C” rész – Hitelintézetek hatósági ellenőrzése	377
I. rész – Bevezetés	379
1. A hatósági ellenőrzés feladata	381
2. Nemzetközi kitekintés	383
II. rész – A felügyeleti ellenőrzés	385
3. A PSZÁF tevékenységének keretei	387
3.1. A felügyelet szervezete és működésének célja	387
3.2. A felügyelet típusai	391
3.3. Engedélyeztetés, bejelentések	394
3.4. Adatszolgáltatás	397
3.5. Felülvizsgálat	398
3.6. Fogyasztóvédelmi eljárás	399
3.7. Piacfelügyeleti eljárás	400
3.8. Jogkövetkezmények	401
3.9. Felügyeleti együttműködés	405
4. PSZÁF-adatszolgáltatás	407
4.1. Az adatszolgáltatás tárgya és az adatok köre	407
4.2. Pénzügyi kimutatásokon alapuló táblák	410
4.3. COREP táblák	425
III. A jegybanki ellenőrzés	429
5. Az MNB alapvető feladatai	431

5.1. Az MNB engedélyezési hatásköre	432
5.2. A monetáris politikai tranzakciók	433
6. A jegybanki ellenőrzés és információs rendszer	437
6.1. A jegybank jelentésszolgálati rendszere	437
6.2. Az MNB szankcionálási politikája	442
Mellékletek	447
Hitelvizsgálati lap	449
Hivatkozások, irodalomjegyzék	453
Fogalomtár	457